

500 χρόνια από το μαρτυρικό τους τέλος· Ο Οσιομάρτυς Ιάκωβος μετά των μαθητών αυτού, Ιακώβου διακόνου και Διονυσίου μοναχού (+1519)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Οι νέοι Οσιομάρτυρες Οσιομάρτυς Ιάκωβος μετά των μαθητών αυτού, Ιακώβου διακόνου και Διονυσίου μοναχού. Εικόνα τέμπλου Ιεράς Μονής Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας, Βασιλικών Θεσσαλονίκης (1836).

Καταγόταν από το χωριό Βοεβονδάδες της Καστοριάς. Φθονήθηκε για τον πλούτο του από τον αδελφό του και, μετά από τον γάμο του στη Θεσσαλία, μεταβαίνει στην Κωνσταντινούπολη, όπου εμπορεύεται πρόβατα και κρέας. Η γνωριμία του με τον άγιο Πατριάρχη Νήφωνα συνετέλεσε στο να μοιράσει την περιουσία του, ν' αφήσει τον κόσμο και να έλθει στο Άγιον Όρος.

Κείρεται μοναχός στη μονή Δοχειαρίου και μετά τριετία αποσύρεται στη σκήτη

του Τιμίου Προδρόμου της μονής Ιβήρων, της οποίας το Κυριακό ανακαινίζει. Μετά από μεγάλη άσκηση αξιώθηκε ουρανίων αποκαλύψεων, προφητικού χαρίσματος και πολλά θαύματα τέλεσε ή προσευχή του. Απέκτησε έξι καλούς μαθητές «και κοινός διδάσκαλος της αρετής εγνωρίζετο εις όλον το Άγιον Όρος».

Το 1518, με το θέλημα του Θεού, εξέρχεται του Όρους με τους μαθητές του, για να κηρύξει μετάνοια και να στηρίξει τους χριστιανούς. Πέρασε τα μέρη της Θεσσαλονίκης, το κάστρο της Πέτρας Ολύμπου, τα Μετέωρα, όπου διόρθωσε τους εκεί μοναχούς, και τη Ναύπακτο, όπου στη μονή του Τιμίου Προδρόμου Δερβέκιστας εγκαταστάθηκε. Τότε «πλήθος πολύ χριστιανών συνέτρεχεν εις αυτόν από όλα τα εκείσε πλησιόχωρα μέρα, διά να ακούσουν την ψυχωφελή διδαχήν του Αγίου, εις τους οποίους και πολλά θαύματα ετέλεσεν». Για ένα διάστημα παρέμεινε στην Αττική, επέστρεψε όμως στη Δερβέκιστα, όπου απ' όλη την Αιτωλία έρχονταν πιστοί προς εξομολόγηση. Ύστερα από συκοφαντίες, φθονήθηκε από τον μητροπολίτη Άρτης Ακάκιο και προδόθηκε στους Τούρκους ως επίβουλος τάχα της κρατούσης αρχής. Έτσι συλλαμβάνεται και φυλακίζεται στα Τρίκαλα με τους μαθητές του και από εκεί μεταφέρεται στην Αδριανούπολη και το Διδυμότειχο. Όταν ανακρίνεται γι' αυτά πού τον κατηγορούν, άπαντα: «Διδάσκω τον νόμον του Θεού εις τους ομοπίστους μου Χριστιανούς, διά να κάμουν τας εντολάς του και να μην εργάζωνται κανένα κακόν». Ακολουθούν φρικτά βασανιστήρια.

Το τέλος του αγίου ενδόξου Ιεραποστόλου Ιακώβου και των μαθητών του Ιακώβου διακόνου και Διονυσίου μοναχού ήταν ο απαγχονισμός τους στην Αδριανούπολη την 1 Νοεμβρίου 1519 και όχι το 1520.

Μετά την τελείωση των τριών οσιομαρτύρων, οι υπόλοιποι μαθητές του οσίου Ιακώβου, με πρώτο τον άγιο Θεωνά, συνάχθηκαν στη μονή Σίμωνος Πέτρας. Από εκεί πήγαν και παρέλαβαν τα θαυματόβρυτα λείψανα τους, τα οποία μετά μία τριετία τα μετέφεραν στη μονή της Αγίας Αναστασίας, έξω από τη Θεσσαλονίκη, όπου φυλάγονται μέχρι σήμερα. Μέρος των τιμίων λειψάνων φυλάγεται και στη σκήτη των Ιβήρων.

Ο βίος των οσιομαρτύρων γράφηκε από ανώνυμο, λίγους χρόνους μετά το μαρτύριο, υπάρχει σε αρκετά χειρόγραφα και εκδόθηκε αρκετές φορές. Ο μοναχός Θεοφάνης Αναστασιώτης έγραψε λόγο εγκωμιαστικό και ακολουθία στον όσιο Ιάκωβο. Νεώτερη ακολουθία συνέθεσε ο μοναχός Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης.

Οι τρεις όσιομάρτυρες συντιμώνται την 1η Νοεμβρίου.

Πηγή: Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, Άγιοι Αγίου Όρους, Εκδόσεις Μυγδονία, Θεσσαλονίκη, 2007